

Uitzicht

INTERVIEW THEO CAMPS

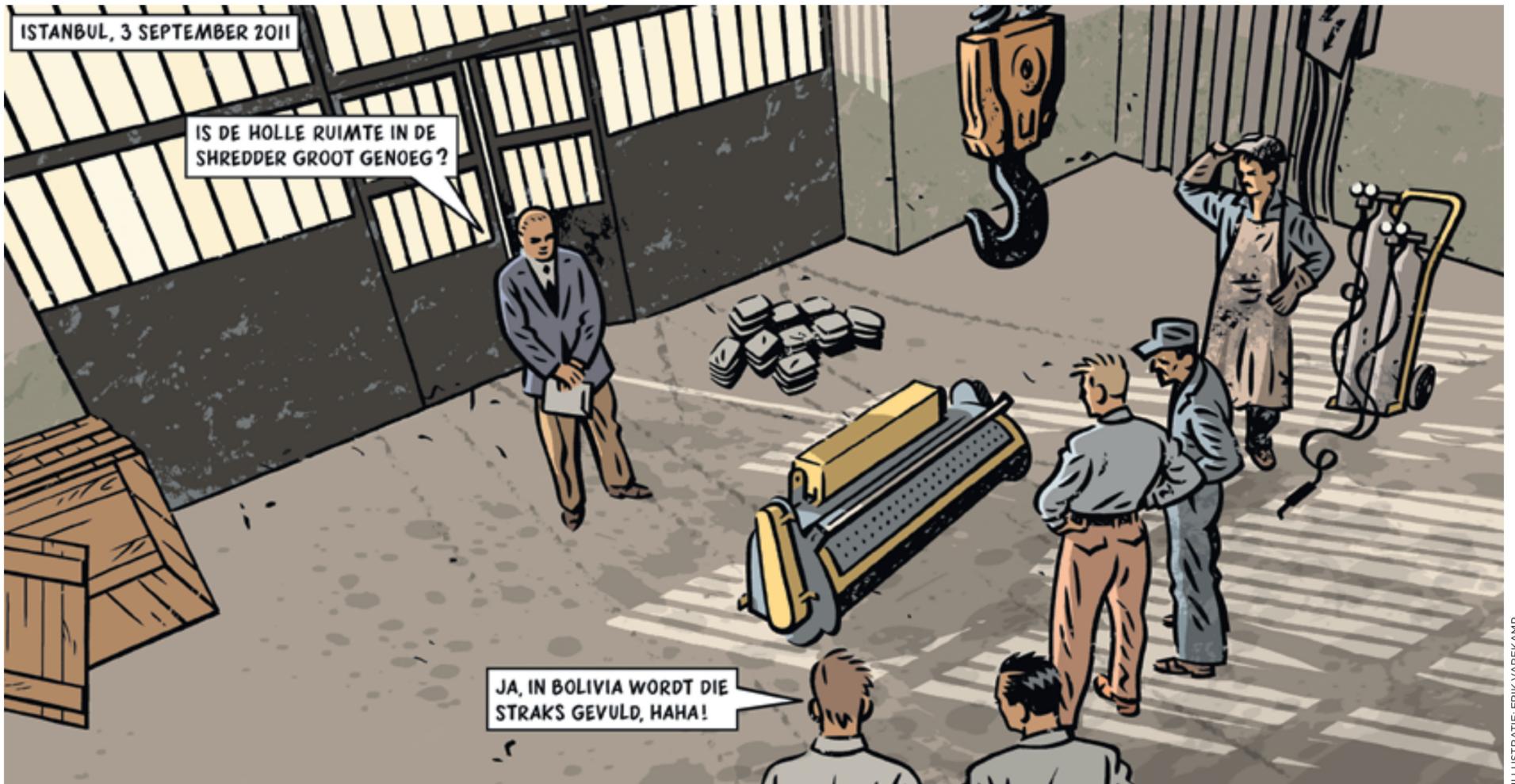
'Directiefuncties opeisen op basis van de bloedband bestaat niet meer' → 5

IN BEELD

Bitcoin: de virtuele munt die niet stinkt stijgt snel in waarde → 8

NON-FICTIE

Alan Greenspan heeft geen antwoorden op de grote geldvragen → 10

Van cocaïnesmokkel tot witwasoperaties in Vinkeveen: het strafdossier Rick ten H.

Siem Eikelenboom en Gaby de Groot

Accountant Rick ten H. was directeur van diverse bedrijven voor hij in 2009 failliet ging. Nu wordt hij beschuldigd van fraude en relaties met een internationale drugsbende, die opereerde vanuit Amsterdam.

Hen woensdagmiddag eind oktober. Het parkeerterrein van het appartementencomplex Harbour Village, langs de A2 in Vinkeveen, ligt er verlaten bij. Rond de oude Plasmolen liggen een paar kinderfietsen. Recht naast de molen staat een lege bedrijfsruimte, die onderdeel is van het complex. Links van de molen staan de uit gele gevelplaten opgetrokken recreatiewoningen. De gevel hangt vol bewakingscamera's.

Op de ramen van de luxe appartementen veel bordjes met 'Te koop' of 'Te huur': de meeste woningen staan leeg. Van één appartement zijn de rolluiken neer, bij een ander zitten twee mannen vanaf de veranda te vissen. Verder staat het complex leeg. Van het 'altijd-vakantiegevoel' dat hier volgens de brochure

van een makelaardij moet heersen, is weinig te merken. Ook 'het panoramische uitzicht op de Vinkeveense plassen' blijkt tegen te vallen. Het beloofde uitzicht wordt belemmerd door een eilandje met hoge bomen en dicht struikgewas.

Eind 2008 begon het bedrijf Midreth met de bouw van Harbour Village. Uiteindelijk verzezen hier 50 appartementen met ligplaatsen voor boten en een bedrijfsruimte. Koopprijs: tussen de 3 en 4 ton per woning. Door de economische crisis heeft Midreth medio 2009 nog maar 8 appartementen weten te slijten. Dan vindt het in financiële problemen verkerende bouwbedrijf plotseling een koper. Nieuwe vennootschappen met de naam Harbour Village Vinkeveen (HVV) koopt de resterende 42 appartementen op voor € 7,2 mln.

De man achter deze aankoop is financieel adviseur Rick ten H. (63) uit Almere. In juni 2009 is hij privé failliet gegaan. Ten H. schuift zijn schoondochter naar voren in de vennootschappen die op papier de HVV-woningen in Vinkeveen kopen. De aankoop wordt gefinancierd door private investeerders. Dit zijn er aanvankelijk drie. Een maand later komen er nog twee bij. Een daarvan is een vennootschap uit Dubai: DLP General Trading. De vijf investeerders lenen maximaal € 5,2 mln aan HVV. Als zekerheid krijgen zij het eerste recht van hypotheek.

In juni 2010 doet de politie een inval in het appartement van Harbour Village dat door Rick ten H. zelf wordt bewoond. Op het toilet ligt een handtas vol twintig-eurobiljetten. Boven in de slaapkamer vinden agenten nog meer biljetten: bij elkaar € 22.500 cash. Ten H. wordt verdacht van faillissementsfraude. Het Openbaar Ministerie heeft dan al beslag gelegd op Harbour Village ter waarde van € 24 mln.

Een jaar later legt het OM nog een beslag van € 10 mln op de panden. Dit beslag is ten laste van ene Fer J., die volgens justitie samen met Rick ten H. eigenaar is van de Dubaise investeerder DLP General Trading.

In november 2011 neemt de zaak een nieuwe wending: Fer J. wordt aangehouden op verdenking van het leiding geven aan een grote, internationale drugsbende. De bende smokkelde cocaïne en verborg die in nepmachines, zoals asfaltshredders, die in Turkije in elkaar werden gezet. Het hoofdkwartier van de drugsbende, een souterrain aan de Sarphatistraat in Amsterdam, werd ruim een jaar afgeluisterd door de recherche. Een van de bezoekers van dat hoofdkwartier was voornoemde Rick ten H. Het OM bekijkt nu in twee strafrechtelijke financiële onderzoeken in hoeverre Harbour Village is gebruikt voor het witwassen van crimineel geld.

Inval Vinkeveen
Politie vond in 2010 in appartement van Rick ten H. voor €22.500 aan cash

Investeerder Dubai
Rick ten H. was samen met Fer J. eigenaar van DLP Trading in Dubai

Drugssmokkel
Bende van Fer J. bouwde in Turkije nepmachines waarin drugs konden worden verborgen

Vervolg op op pagina 2

De affaire Rick ten H.

Drugsbende investeerde vanuit Amsterdam in hotels en vastgoed

Rick ten H. is een van de centrale figuren in het Fotino-dossier, over een internationale bende die vanaf 2009 door de politie werd gevolgd. Een reconstructie.

1 Samen met het aftappen van telefoon- en internetverkeer hoort het opnemen van vertrouwelijke communicatie (OVC) tot de meest ingrijpende opsporingsmethoden in Nederland. Dit mag alleen na toestemming van de rechter-commissaris.

Dinsdag 28 juni 2011. Het is tropisch warm in Amsterdam. In een villa aan de Sarphatistraat zijn drie mannen bijeen in het souterrain. Een van hen praat over iemand die in opdracht machines kan bouwen.

— 'Wat zijn dat voor machines?' vraagt een tweede man.
— 'Dat zijn eh, asfalt eh, shr...'
— 'Shredders', vult de derde man aan.
— 'Maar zit de "stash" dan in die machine?' wil de tweede man weten.

De eerste man geeft hierop geen antwoord. Hij begint te vertellen dat hij een zekere Scoopy naar Turkije wil sturen: 'Die gaat die machines daar demontieren. Als je die machines openmaakt, kom je er niet zomaar aan. Dan kom je eerst allemaal tandwielen tegen. Het schijnt heel ingenieus in elkaar te zitten.'

Een cryptisch gesprek. Maar niet voor de rechercheurs die meeluisteren. Voor hen is dit een sleutelgesprek in het Fotino-dossier, een onderzoek naar smokkel van drugs vanuit Turkije. De mannen in het souterrain hebben het over nepmachines, die in een Turkse fabriek worden gebouwd om drugs of geld — de stash — in te vervoeren.

De drie mannen in het souterrain behoren volgens de Nationale Recherche tot een internationale drugsorganisatie, die uiterst professioneel opereert. Gesprekken vinden zo min mogelijk plaats via de telefoon, maar in cafetaria's of op straat. Als ze onderling contact zoeken, pingen ze elkaar: korte berichtjes van en naar BlackBerry's. E-mails worden geplaatst in een speciaal mapje van een account die voor meerdere leden toegankelijk is. Ook zorgt de bendeleiding ervoor dat ze zelf nooit in de buurt van de drugs zijn. Voor het inpakken, het vervoer en de distributie zijn er anderen.

Maar ook professionals maken fouten. Zo heeft de top van de bende niet door dat het gehuurde 'hoofdkwartier' aan de Sarphatistraat in het najaar 2010 is volgestopt met af luisterapparatuur. Dit levert de recherche tot eind 2011, als de leden worden aangehouden, een schat aan gegevens op waarmee de top kan worden gelinkt aan de drugstransporten.

In de loop van het onderzoek wordt het de rechercheurs van het Fotino-team duidelijk dat ze te maken hebben met

een internationale drugsbende die vanuit de Sarphatistraat opereert in Bolivia, Ecuador, Venezuela, Turkije, Peru, Dubai, Australië, Singapore, Spanje en Duitsland. De bende geeft tussen 2009 en 2011 bij een Amsterdams reisbureau ruim € 187.000 uit aan vliegtickets. In november 2011 wordt de bende ontmanteld. Vrijwel alle leden worden opgepakt. Naast het strafrechtelijke onderzoek begint de politie een onderzoek dat zich richt op het criminele vermogen van de top van de bende. De geboren Amsterdammer Fer zit flink in de slappe was, zo blijkt uit een afgeluisterd gesprek. Tegenover een bendelid pocht Fer dat hij in Dubai, zijn officiële woonplaats, flink wat geld op de bank heeft staan:

— Fer: 'Ik bedoel, ik krijg in Dubai bijna 6 procent rente over mijn geld.'
— Lid: 'Ja?'
— Fer: 'Nou reken maar. Ik heb op die rekening € 7 mln staan. Ik krijg 6 procent. Weet je hoe lekker dat is? Hoef ik helemaal niks voor te doen.'

De recherche vermoedt dat de bende van Fer werkt met hawala, een eeuwenoud informeel betaalsysteem in het Midden-Oosten, dat geen papieren sporen nalaat. Via dit systeem zou drugsgeld vanuit Nederland en andere landen naar Dubai gaan, dat met Karachi het internationale centrum is van hawala.

Na maanden tappen en observeren is het de rechercheurs duidelijk dat Fer er een 'exclusieve levensstijl' op na houdt. 'Voor zover bekend geniet J. op geen enkele wijze legaal inkomen, zodat aangenomen wordt dat deze luxe levensstijl gefinancierd wordt uit de opbrengsten van verdovendemiddelenhandel', zo staat in een rechtshulpverzoek dat Nederland in juli 2012 indient bij justitie in Florida.

Uit documenten die bij huiszoekingen in Spanje worden gevonden, blijkt dat Fer en zijn familie daar over diverse appartementen beschikken. Hoewel die woningen op naam staan van vennootschappen, kunnen ze door de recherche aan hem worden gekoppeld.

Uit telefoontaps rijst ook het vermoeden dat Fer crimineel geld investeert in een onroerendgoedproject in Nicaragua.

Het appartementencomplex Harbour Village in Vinkeveen. FOTO: GABY DE GROOT

3 Hawala is een oude vorm van ondergrondse bankieren op basis van vertrouwen. Hierbij worden financiële transacties gedaan zonder papieren sporen na te laten, wat aantrekkelijk is voor terroristen en criminelen. Dubai en het Pakistaanse Karachi zijn centra voor Hawala.

Verder praat hij over een investering van 'tien miljoen' (valutasoort onbekend) in een hotel in de plaats Chinandega. Fer kan dat hotel verhuren aan een Zuid-Amerikaanse hotelketen voor '1,5 miljoen per jaar'.

Maar de vermeende drugsbaas investeert ook in Nederland. Dat wordt de recherche duidelijk als in het souterrain aan de Sarphatistraat de financiële adviseur Rick ten H. uit Almere opduikt. Uit een afgeluisterd gesprek blijkt volgens het Openbaar Ministerie (OM) dat Ten H. 'een belangrijke uitvoerder is van een witwasproject'.

Het OM doet op Harbour Village, een complex van 50 recreatiewoningen aan de Molenkade in Vinkeveen. De appartementen langs de A2 zijn gebouwd door Midreth. De bouw heeft nog maar acht appartementen verkocht als hij in financiële problemen komt. Op 11 augustus 2009 verkoopt Midreth de resterende 42 woningen aan de gezamenlijke vennootschappen Harbour Village Vinkeveen (HVV). Hoewel de naam Rick ten H. niet direct aan deze bv is te koppelen, blijkt uit afgeluisterde gesprekken dat hij wel degelijk namens deze vennootschappen optreedt.

De aankoop van Harbour Village zou deels met geld van Fer zijn gefinancierd. In december 2011, een maand na de aanhouding van Fer, laat het OM ten laste van hem voor € 10 mln conservatoir

Sarphatistraat
Het hoofdkwartier van de drugsbende in Amsterdam werd ruim een jaar lang afgeluisterd door de recherche

beslag leggen op de appartementen. Een zoektocht door de politiestructuren leert dat tegen Rick ten H. al een strafrechtelijk onderzoek loopt. Een aantal bv's van de geboren Amsterdammer is in 2009 failliet verklaard. In die faillissementen hebben de curatoren aangifte gedaan van fraude.

Zo blijkt het lastig om de administratie van Ten H. boven water te krijgen. Pas als de rechter dreigt met gijzeling, wijst Ten H. de curatoren op een bedrijfspand aan de Operetteweg in Almere. Als de curatoren het slot verbreken, stuiten zij op dertig dozen met administratie. De dozen zijn niet alleen een goudmijn voor de curatoren, maar ook voor de politie. Ten H., die zijn carrière begon bij een groot accountantskantoor, blijkt al zijn handelingen nauwkeurig in een soort dagboek te hebben bijgehouden.

De dertig dozen bevatten bovendien e-mails waaruit blijkt dat Rick en Fer elkaar goed kennen. Zo reserveert Rick op 24 februari 2009 voor zichzelf, Fer en enkelen van hun familieleden drie kamers in een chic hotel in Johannesburg. En tegen kerst 2008 mailt hij vanuit Dubai dat hij een diner en een feest heeft gehad op de kamer van Fer. Ze hadden ook een helikoptervlucht gemaakt: 'Kortom, geweldig.' Diezelfde maand ondertekenden Fer en Rick een samenwerkingsovereenkomst om € 840.000 te investeren in een woningbouwproject in Lelystad.

Fer en Rick gaan samen op stap en doen gezamenlijk zaken. Volgens het OM dus ook in Vinkeveen.

Uit het strafdossier van Rick ten H., dat in handen is van Het Financieele Dagblad, blijkt dat hij op 3 april 2009

Het onderzoek

Stap 1: Justitie

Justitie heeft in de zaak Harbour Village **beslagen** geleed van € 24 mln ten laste van de familie Ten H. en van € 10 mln ten laste van Fer J. De betreffende documenten zijn in het bezit van deze krant. Ook op bankrekeningen is beslag gelegd.

Stap 2: Strafdossiers en vonnissen

Op 25 september 2013 is Rick ten H. samen met familieleden veroordeeld voor witwassen, belasting- en faillissementsfraude. Het **strafdossier**, het **requisitoir** van het OM en de **vonnissen** zijn in het bezit van deze krant.

Stap 3: Requisitoir

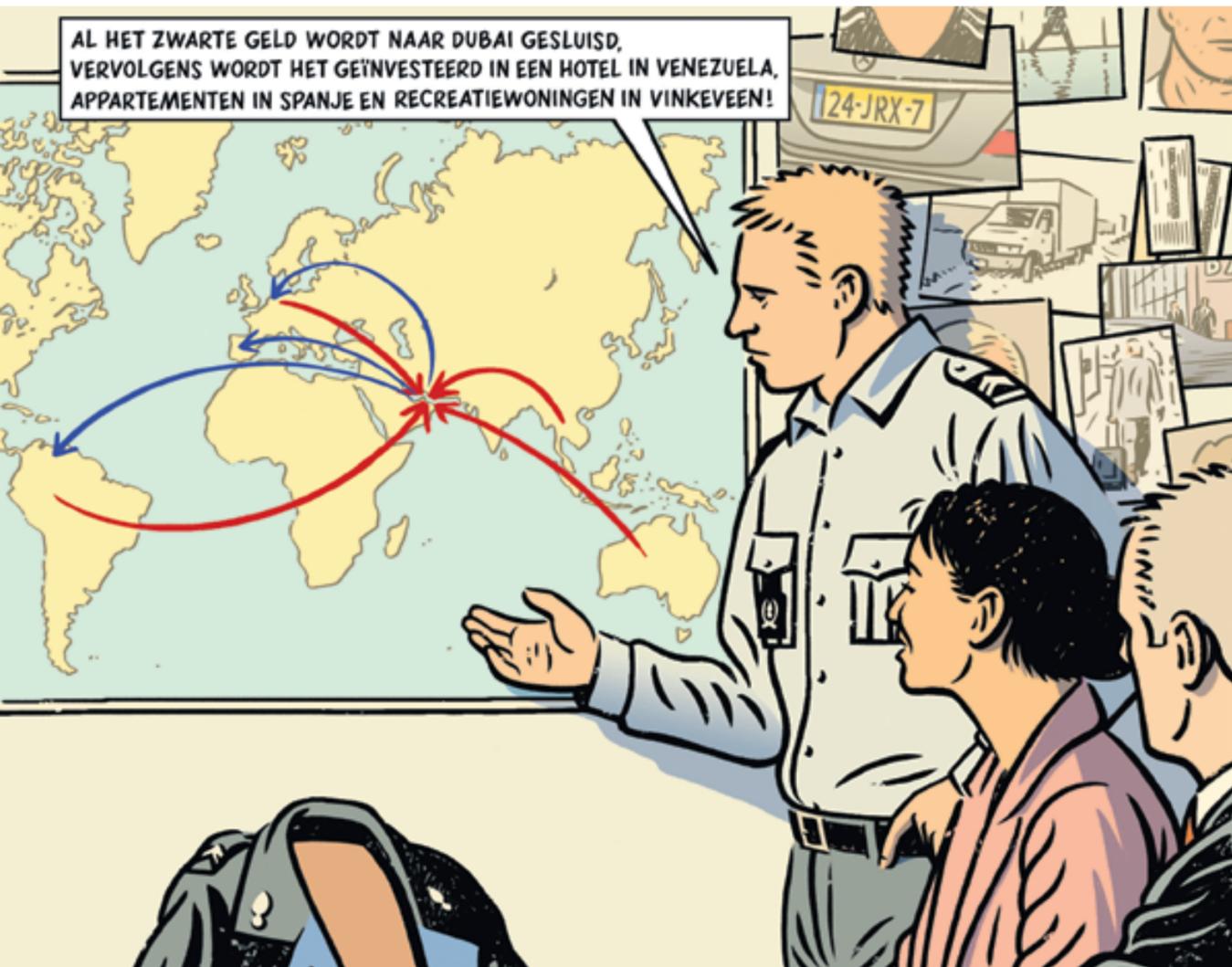

Op 22 november 2013 wordt uitspraak gedaan in de zaak 'Fotino'. Tegen hoofdverdachte Fer J. is 10 jaar gevangenisstraf geëist. Deze krant heeft het **requisitoir** en het rechtshulpverzoek aan de Amerikaanse staat Florida in bezit.

Stap 4:

Siem Eikelenboom (l.) en Gaby de Groot zijn redacteur van Het Financieele Dagblad. Zij hebben samen al meerdere onderwerpen belicht, zoals de rol van Nederland in internationale fiscale structuren in de serie 'Belastingroute Nederland'. eikelenboom@fd.nl, degroot@fd.nl

ILLUSTRATIE: ERIK VAREKAMP

op een website ziet dat Midreth, dat in financiële problemen is geraakt, een project in Vinkeveen te koop aanbiedt. Rick belt op en gaat al de volgende dag in Vinkeveen op bezoek. In mei koopt hij bij zijn notaris en zijn belastingadviseur twee plank-bv's om het project Harbour Village in onder te brengen.

Dit is nodig, omdat zijn eigen vennootschappen failliet zijn verklaard. Omdat hij ook privé failliet is, maakt hij zijn schoondochter statutair bestuurder van Harbour Village. Maar Rick ten H. blijft de grote baas, zo blijkt uit de vele getuigenverklaringen in het dossier. Hij is ook degene die op zoek gaat naar financiers.

In die tijd tekent Rick in kladblokken vele schema's van hoe het geld van Fer in Harbour Village terecht moet komen. Het geld is afkomstig van een Dubaiise vennootschap: DLP General Trading. Uit de door Rick getekende schema's blijkt dat deze vennootschap voor 50% in handen is van Fer. De andere 50% is in handen van Rick en zijn zoon.

In totaal is voor de aankoop ruim € 7 mln nodig. Op 11 augustus krijgt Ten H. de appartementen in Vinkeveen via de opgezette bv-constructie in handen. De aankoop wordt gefinancierd door private financiers die door Rick ten H. zijn gevonden: een voormalig eigenaar van een autodealerketen, een gewezen Amsterdamse seksbaas en een oud-eigenaar van een klusbedrijf.

Administratie
In Almere worden dertig dozen met administratie van Ten H. gevonden: een goudmijn voor politie en curatoren

4

Midreth was een bouwbedrijf van **Joop van Leliveld**. Het bedrijf is bekend geworden met de renovatie van het Stedelijk Museum, de bouw van poptempel Ziggo Dome in Amsterdam en de voetbalstadions van FC Utrecht en AZ. In 2011 ging het bedrijf failliet.

Deze drie ondernemers lenen HVV miljoenen om de recreatiewoningen te kunnen kopen. Als onderpand krijgen zij het recht van eerste hypotheek voor een bedrag van maximaal € 5,2 mln. Een maand later sluiten zich twee nieuwe investeerders aan: de eigenaar van een parketvloerenbedrijf en DLP General Trading, dat Ten H. met Fer beheert. De Dubaiise vennootschap stopt volgens een hypotheekakte van 11 september 2009 voor € 2,5 mln in HVV. Op 15 oktober 2009 wordt het geld overgemaakt.

Ruim een maand daarvoor blijkt al het eerste geld uit Dubai te zijn overgemaakt. Op 3 en 4 augustus 2009 krijgt de belastingadviseur van Rick in Arnhem twee keer € 200.000 op zijn bankrekening gestort. De bedragen komen van een Zwitserse bankrekening. Bij de Fiod verklaart deze belastingadviseur later: 'Ten H. kwam met het verzoek of de storting van zijn vennootschap uit Dubai via mijn rekening zou mogen lopen, omdat de bankzaken van zijn nieuwe bv nog niet op orde waren. Nadat het geld was binnengekomen, vroeg Ten H. mij om het direct over te maken naar de notaris.' Uit bankafschriften blijkt dat dit ook daadwerkelijk is gebeurd.

Deze dienst is de Arnhemse belastingadviseur duur komen te staan. Binnenkort moet hij zich voor de rechter voor zijn handelingen verantwoorden, omdat hij hier opzettelijk geen melding van heeft gedaan bij het Meldpunt Ongebruikelijke Transacties.

Op 17 september 2009 komen alle investeerders 's middags bijeen in Vinkeveen, waaronder ook Fer en Rick. Van deze gesprekken zijn notulen gevonden in de computer van Rick. Daaruit blijkt dat Midreth nog een restant van de koopsom moet krijgen. Het gaat om een bedrag van € 402.000. Uit de notulen wordt duidelijk dat Fer voor de aankoop

Hoofdrol

• **Rick ten H.** wordt in 1950 geboren in Amsterdam. Hij werkt na zijn accountantsstudie 15 jaar bij KPMG. Van 1989 tot 1997 is hij financieel directeur bij het beursgenoteerde handelshuis Landré & Glinderman. Daarna richt hij in zijn woonplaats Almere de adviesgroep in financiële dienstverlening Alasco op. Zijn vrouw en zoon worden medebestuurders.

• **Vanaf 2005** gaan dochterbedrijven Alasco Vastgoed en Holland Estate zich richten op de aan- en verkoop van recreatiewoningen en landbouwgronden. Begin 2009 wordt Alasco Vastgoed failliet verklaard. In juni 2009 worden Rick ten H. en zijn vrouw persoonlijk failliet verklaard.

• **In september 2013** is Ten H. samen met familieleden veroordeeld voor faillissementsfraude. Ten H. kreeg 30 maanden cel.

Schets van Rick ten H.

van de recreatiewoningen € 400.000 heeft betaald. Dat bedrag komt overeen met het geld dat bij de belastingadviseur van Ten H. is binnengekomen. Maar DLP General Trading zou € 2,5 mln overmaken. Is de resterende € 2,1 mln ooit overgemaakt? Daar lijkt het wel op.

Terug naar de Sarphatistraat. Op 20 januari 2011 krijgt Fer hier bezoek van twee mannen. Een van de twee is een mede-investeerder in Harbour Village: de oud-eigenaar van een autodealerketen. In dat gesprek zegt Fer dat 'zij' voor € 3 mln hebben geïnvesteerd in het project Harbour Village. Gelukkig hebben ze niet hoeven lenen, anders hadden ze een schuld gehad over dat bedrag.

Voor het OM zijn dit voldoende aanwijzingen dat Fer heeft geïnvesteerd in Harbour Village. Maar Danny Sturhoofd denkt daar anders over. Hij is de advocaat van een aantal investeerders in Harbour Village. Hij zegt dat het weliswaar de bedoeling was dat Fer zou investeren, maar dat dit uiteindelijk nooit is gebeurd. Om het project te redden, heeft een van zijn cliënten, de al eerder genoemde oud-autodealer, miljoenen extra in het project moeten steken.

Maar hoe geloofwaardig is dat verhaal? Drie van zijn investeerders zijn door de recherche tijdens bezoeken aan de Sarphatistraat afgeluisterd. In een gesprek met de ex-autodealer en de eigenaar van een parketvloerenbedrijf praat Fer over een gearresteerd bendelid bij wie een wapen is gevonden. Ook klaagt Fer dat bij dit bendelid een computer is meegenomen. Dat is voor zijn groep van belang, omdat hier alle reisgegevens in staan.

Een derde investeerder in HVV, de gewezen Amsterdamse seksbaas, duikt in meerdere afgeluisterde gesprekken op. Er wordt onder andere gesproken over een in Rotterdam in beslag genomen container met cocaïne. Opmerkelijk, omdat die zaak nog helemaal niet in de publiciteit is geweest. Ook praat Fer over een intern douaneformulier waarvoor hij veel geld heeft moeten betalen.

Al die gesprekken duiden erop dat de investeerders hadden kunnen vermoeden dat Fer crimineel geld in Vinkeveen investeerde. Sturhoofd ontkent: 'Mijn cliënten hebben nooit geweten wie Fer is. Ze kennen hem alleen als een van de investeerders die door Rick ten H. waren aangebracht. Een van mijn cliënten is inderdaad in 2011 in de Sarphatistraat geweest om Fer te vragen wanneer hij nu eens met geld voor Vinkeveen over de brug kwam.'

Omdat het strafrechtelijk-financieel onderzoek nog loopt, wil het Openbaar Ministerie geen commentaar geven op de bewering van Sturhoofd dat Fer nooit in Harbour Village heeft geïnvesteerd.

In oktober stonden de verdachten in het Fotino-onderzoek voor de rechter. Tegen hoofdverdachte Fer J. werd tien jaar cel geëist. De uitspraak is op 22 november.

Rick ten H. werd in september door de rechtbank in Almere wegens witwassen, belasting- en faillissementsfraude veroordeeld tot dertig maanden gevangenisstraf, waarvan zes maanden voorwaardelijk. Hij is hiertegen in hoger beroep gegaan. Zowel Rick als Fer laat via zijn advocaat weten verder niet te willen reageren.

Volgende week zaterdag

Deel II van Dossier Rick ten H.: Hoe investeerders miljoenen verloren door grondzwendel.

5

Steeds meer beroepen vallen onder de meldingsplicht van **ongebruikelijke transacties**.

Notarissen, trustkantoren, belastingadviseurs, makelaars en accountants moeten opmerkelijke betalingen melden aan de Financieel Intelligence Unit-Nederland.

6

Bij **witwassen** wordt zwart geld in de economie gebracht zonder dat de directe herkomst is te achterhalen. Hierbij wordt vaak gebruikgemaakt van financiële dienstverleners om criminele **geldstromen** een vorm van legaliteit te verschaffen.

Wederhoor

Deze krant heeft **gesprekken** gevoerd met investeerders en andere betrokkenen bij Harbour Village in Vinkeveen. Verder zijn de advocaten van Fer J. en Rick ten H. benaderd. Beide verdachten willen niet reageren.

Stap 5: KvK en Kadaster

Alle **leveringsakten** en hypotheekakten uit het Kadaster die te maken hebben met transacties rond Harbour Village zijn ingezien door deze krant. Ook zijn via gegevens van de Kamer van Koophandel de bv-structuren in kaart gebracht.

fd.nl/fraudezaak: Meer over het dossier Rick ten H.

- Deel van het onderzoek- en strafdossier
- Akten Kadaster
- Fotoserie Harbour Village
- Witwasschema's
- Akte van beslaglegging
- Kijkje bij pand Sarphatistraat

Uitzicht

INTERVIEW ARJO KLAMER

'We moeten geven omdat het een voorrecht is, niet uit eigenbelang' → 5

INNOVATOR

Leestablet helpt slechtzienden die niet meer bij oogarts terecht kunnen → 9

KUNSTSPONSORING

Een museum dat werken uitleent aan bedrijven: is dat wenselijk? → 12

ILLUSTRATIE: ERIK VAREKAMP

Piramidespel van Rick ten H. met grond kostte beleggers tientallen miljoenen

Siem Eikelenboom en Gaby de Groot

Accountant Rick ten H. was niet alleen betrokken bij witwaspraktijken, hij is ook medeverantwoordelijk voor de grootste fraude met handel in landbouwgrond ooit. Schade voor beleggers: € 35 miljoen.

Hind juni 2008. Een zaaltje achter een café in een Limburgs dorp. Twintig oudere mannen luisteren naar een keurig in het pak gestoken man met een Amsterdams accent. Hij houdt zijn gehoor voor dat ze veel rendement kunnen behalen met interim-financiering van de aankoop van landbouwgronden. De Amsterdammer vertelt dat hij overal in Nederland grond opkoopt. Het gaat volgens hem om zogeheten 'warme gronden': daarvan kan op korte termijn het bestemmingsplan veranderen zodat er woningen of bedrijfspanden mogen worden gebouwd. Daardoor wordt die grond veel meer waard.

Voor de aankoop van die gronden heeft de Amsterdammer op korte termijn geld nodig: zo'n € 1,2 mln. Maar

daar staat een leuk rendement tegenover: 20 procent na een halfjaar.

De mannen in de zaal zijn hobbybeleggers. Ze vinden het leuk om de beurzen te volgen. Maar ja, ze willen ook weleens iets anders dan aandelen. Het verhaal over de grond klinkt niet slecht. Bovendien komt de Amsterdammer geloofwaardig over. Hij staat uiterst relaxed voor de zaal en vertelt dat hij bij KPMG heeft gewerkt en financieel directeur is geweest bij het beursgenoteerde Landré & Glinderman. Hij lijkt bovendien alles te weten van grondtransacties.

Het helpt dat een van de aanwezigen goede ervaringen heeft met deze Rick ten H. (63), zoals de Amsterdammer heet. Johan Kinman* is via een neef met hem in contact gekomen. Hij leende Ten H. € 5000. Zes weken later had hij het geld weer terug, plus een rente van 20%. Vier weken later klopte Ten H. weer bij hem aan. Of hij nu € 25.000 kon lenen. Na drie maanden had zijn geld weer terug. Ditmaal met een rente van 15 procent. Kortom, die Rick maakte zijn beloften steeds waar.

Enkele anderen zijn nog niet direct overtuigd en stellen kritische vragen. Hoe weet Ten H. dat de bestemming van die gronden zal veranderen? Hoe kan hij zulke hoge rendementen beloven? De Amsterdammer oogt nu nerveuzer, maar heeft op alle vragen een antwoord. Na

afloop lopen enkelen van de Limburgers met hem naar het café om een borrel te drinken.

Als Ten H. later op de avond in zijn auto stapt, zijn de beleggers overtuigd: ze doen mee. Al nemen ze niet te veel risico. In plaats van de gevraagde € 1,2 mln, willen ze hooguit € 900.000 lenen. Ze willen dat bedrag ook niet in één keer betalen, maar beginnen met € 400.000. Bovendien willen ze maximale zekerheid. Ten H. vindt het allemaal prima. Hij belooft een rendement van 20 procent, dat in januari 2009 zal worden terugbetaald.

Alles lijkt in kannen en kruiken. Maar de aankoop van de grond verloopt niet soepel. Na weken niets te hebben laten weten, geeft Ten H. aan dat de aankoop versneld moet plaatsvinden. Daarnaast geeft de vaste notaris van Ten H., Rudy van Goor uit Wierden, geen uitsluitel over de waarde en koopsom van de grond. Achteraf blijkt dat de aankoop van de grond slechts de helft van de waarde van de lening bedraagt. De hobbybeleggers zijn verbijsterd: dit heeft notaris Van Goor hun nooit verteld.

Najaar 2008 neemt Johan Kinman contact op met Ten H. Hoe staat het ermee? Gaat hij nog steeds in januari 2009 uitkeren? Geen probleem, verzekert Ten H. hem. En als hij januari niet zal halen, zo belooft hij, dan geeft hij over elke maand uitstel nog eens 3 procent rente extra.

'Warme gronden'

Ten H. beweerde dat bestemmingsplan van gronden snel zou wijzigen, waardoor de waarde zou stijgen

Lucratief

Accountant beloofde hobbybeleggers 20 procent rente op interim-leningen

Gesjoemel

Notaris van Ten H. gaf geen uitsluitel over waarde en koopsom gronden.

Dit is deel 2 van Dossier Rick ten H. Het eerste deel, 'Van cocaïnesmokkel tot witwasoperaties in Vinkeveen', is na te lezen op fd.nl/fraudezaak.

Volg op pagina 2

De affaire Rick ten H.

'De gronden leken lucratief, maar nu zitten we met gras en fruitbomen opgescheept'

Vervolg van pagina 1

Maar in januari 2009 horen de beleggers niets. Eind februari maken enkelen van hen een afspraak met Rick ten H. op station Utrecht CS. De eerder zo zelfverkerde Amsterdammer maakt nu een nerveuze indruk. 'Maak je geen zorgen, alles komt goed', zegt hij. Tot verbazing van zijn gesprekspartners vraagt hij zelfs of ze 3 ton willen investeren in een project in Lelystad. Daar moet ergens aan het water een woontoren verrijzen. De beleggers bedanken voor het aanbod en gaan terug naar Limburg. Er volgt daarna nog wel e-mailverkeer, maar op den duur reageert Ten H. niet meer.

Uit nieuwsgierigheid rijden enkele beleggers naar het Groningse Roden, waar ze via Ten H. in gronden hebben belegd. Ze belanden bij een plas waar volgens Ten H. een recreatiepark zou komen. Tot overmaat van ramp blijken lokale ambtenaren niets te weten van de bouw van recreatiewoningen. De grond heeft een agrarische bestemming en dat zal op korte termijn niet veranderen. In juli laten de beleggers voor ruim € 1 mln beslag leggen op de gronden in Roden.

De Limburgse beleggers zijn niet de enige gedupeerden van Rick ten H. Het Financieele Dagblad vond nog drie andere groepen investeerders die met Ten H. in zee waren gegaan: uit Den Haag, de Veluwe en een groep Nederbelgen. Daarnaast zijn er ook individuele gedupeerden: in totaal vond deze krant er meer dan vijftig. Bestaat de Limburgse groep uit hobbybeleggers, de Veluwe-groep en de Nederbelgen bestaan vooral uit oud-ondernemers en vermogende Nederlanders die regelmatig overbrugingskredieten beschikbaar stelden aan Ten H.

Harry de Groen* beheert in Den Haag een bedrijf dat de vermogens van enkele rijke families beheert. Zijn fiscalist brengt hem in de tweede helft van 2007 op het spoor van Ten H. 'Het idee was om gronden aan te kopen en onder te brengen in een cv (commanditaire vennootschap, waarin behorende vennoten en stille vennoten zijn ondergebracht, red.). Er moest ongeveer € 17 mln worden opgehaald.' De grond-cv wordt maart 2008 opgericht en de landbouwgronden worden getaxeerd door Makelaar Keij uit Urk. Enkele vermogende families doen voor € 2,5 mln mee.

Maar al snel blijkt dat andere investeerders niet over de brug komen. In de VS stort de hypotheekmarkt in en gaat Lehman onderuit. Ten H. heeft de aankoop van de gronden voorgefinancierd. Maar die financieringen lopen af en hij kan de zaak niet herfinancieren. Daardoor kan de cv de gronden niet afnemen. De Groen: 'Vanaf dat moment was Ten H. onbereikbaar. Hij zat steeds in Zwitserland, Dubai of Spanje, maar niet in Nederland.'

De Groen zet Ten H. als bestuurder uit de cv en besluit de kar alleen te trekken. 'Ik heb een advocaat ingeschakeld. Enkelen van mijn klanten waren ingestapt voor een kortetermijnbelegging, maar die zaten nu dus opgescheept met een langetermijnbelegging.' Na dit fiasco laat De Groen de gronden opnieuw taxeren. Ze waren de cv ingegaan op een getaxeerde waarde van € 26 per m². Na wijziging van de bestemmingsplannen zouden de gronden tussen de € 300 en € 400 per m² waard worden. 'Het was toen een interessant idee', zegt De Groen. 'Maar nu zitten we opgescheept met grassprietten en fruitbomen.'

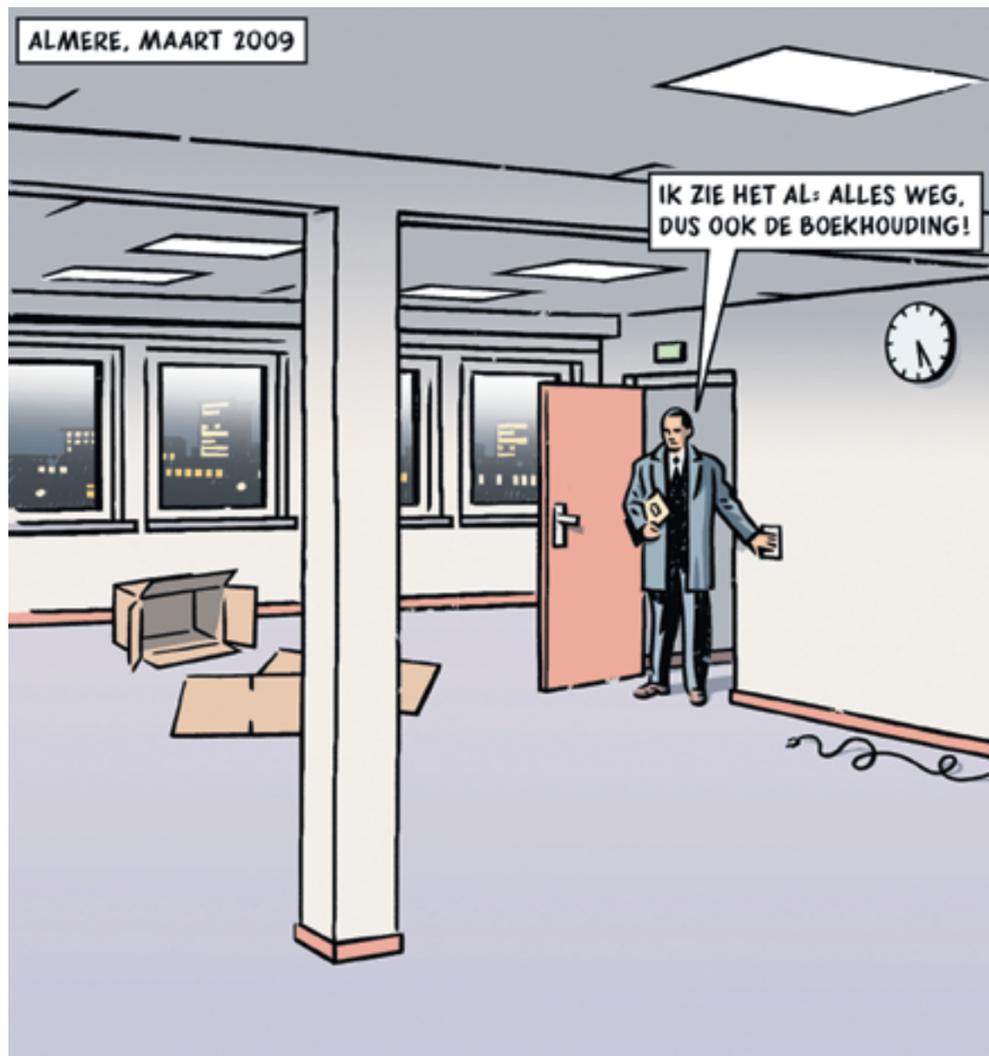
De vermogensbeheerder vindt niet dat hij naïef is geweest: 'Uiteraard heb ik vragen gesteld bij die hoge rendementen van 20 procent. Maar hij zei dat het warme grond was en dat hij er vroeg bij was. En alle gronden waren getaxeerd door makelaar Keij. Ik ben niet alleen op de blauwe ogen van Ten H. afgegaan.'

Als Ten H. contact had gelegd met potentiële investeerders gaf hij een presentatie. In eerste instantie vroeg hij om overbrugingskredieten. Uit kadastrale aktes blijkt dat hij twee varianten gebruikte: grondeigendom met een terugkoopgarantie of recht van hypotheek. Bij de notaris werd vastgelegd dat na drie of zes maanden het geld zou worden terugbetaald, plus een rente die kon variëren van 10 procent tot wel 20 procent.

Uit gesprekken met gedupeerden blijkt dat niemand ooit twijfelde aan de integriteit van Ten H. Vast onderdeel van zijn introductiepraatje was het feit dat hij bij KPMG had gewerkt. Dat dit al 25 jaar geleden was en hij hier slechts korte tijd werkte, verzweeg hij. Ten H. ging prat op zijn financiële kennis en zijn ervaring

Omdat Ten H. de gestrookte grond niet juist registreerde, zijn die nu moeilijk verkoopbaar voor de eigenaren.

3

In maart 2008 wordt onder meer door Ten H. een **grond-cv** opgericht. Omvang is € 17,5 mln voor 58 hectare **landbouwgrond** in Flevoland en Friesland. In het informatie-memorandum wordt een **rendement** van 31,9% per jaar voorspeld.

met de verkoop van landbouwgronden. Bovendien is de man charmant en een groot causeur. In gesprekken schermde hij ook graag met potentiële investeerders uit Spanje en Dubai. 'Ten H. presenteerde zich als een zakenman van postuur', zei zijn belastingdeskundige later tijdens een verhoor door de Fiod.

In februari 2007 beschrijft Ten H. zichzelf in een advertorial voor zijn financiële adviesgroep Alasco uit Almere: 'Ik typeer mezelf als de man met een grote mond en een klein hartje, oftewel een Amsterdammer uit de Pijp die helemaal gek is van Mercedesen en goed weet wat hij wil.' Alasco is lid van de Ajax Business Association en beschikt over stoelen in de Amsterdam Arena. 'Mijn passie voor het Amsterdamse voetbal deel ik met klanten.' Overigens staan Alasco Vastgoed en moeder Holland Estate op naam van zijn zoon Rick ten H. jr. Na zijn aanhouding wegens faillissementsfraude in september 2011 is het gedaan met de 'grote mond' van Ten H. Tegenover de rechters zal hij zich voornamelijk beroepen op zijn zwijgrecht. Naar zijn motieven is het gissen.

Uit gegevens bij het Kadaster blijkt dat Ten H. in 2004 op eigen naam begon te handelen in recreatiewoningen. Dat jaar koopt hij privé op het Land van Bartje in het Drentse Ees enkele percelen. In de daaropvolgende jaren koopt Alasco Vastgoed vakantiewoningen in het park Aqualanda, op de grens van Drenthe en Groningen. Eerst beperkt de Alasco-groep zich tot financiële adviezen, maar vanaf 2007 koopt Alasco zelf landbouwgrond.

In veel gevallen blijkt dat de landbouwgronden eerst worden aangekocht door Terhorst Grondontwikkeling. Dat betaalt boeren forse prijzen voor hun grond. Waar agrarische grond vaak

tussen de € 2 en € 7 per m² kost, gaat Terhorst daar soms flink boven. Kort na de aankopen wordt de grond doorverkocht aan een vennootschap van Ten H.

Een voorbeeld. Op 18 maart 2008 verkoopt Terhorst in het Groningse Hoogkerk drie percelen land voor € 690.000 aan Holland Estate. Dat verkoopt de gronden diezelfde dag voor € 1,7 mln door aan een groep Veluwe investeerders. Bij de verkoop zit een taxatierapport, dat al op 5 maart is opgemaakt door makelaardij Keij. Die waardeert de grond op € 1,7 mln. Later blijkt dat Jan Willem Keij, die inmiddels is overleden, gronden steevast veel te hoog heeft getaxeerd.

Een maand na de aankoop van de gronden in Hoogkerk koopt Holland Estate deze weer terug met een rente van 7,5 procent. Die terugkoop wordt gefinancierd door een hypotheek van € 2,1 mln aan Henk Lagerweij*, een andere interim-financier. 'Ik werd gebeld door Terhorst of ik belangstelling had voor een interim-financiering. Ik moest contact opnemen met Alex Jorink, een medewerker van notaris Van Goor. Die

KPMG Ten H. vertelde de beleggers dat hij voor KPMG had gewerkt, maar hij zei er niet bij dat dit al 25 jaar geleden was

1

Rick ten H. wordt in 1950 geboren in Amsterdam. Na 15 jaar bij KPMG is hij van 1989 tot 1997 financieel directeur van Landré & Glinderman. Daarna richt hij financieel adviesbureau **Alasco** op in Almere. In 2013 is hij veroordeeld voor fraude en witwassen.

2

Rijke particulieren, veelal oud-ondernemers, hebben individueel, of via investeringsclubs, **interim-financieringen** beschikbaar gesteld voor grondtransacties van Ten H. Dit kwam vooral voor bij cv-constructies buiten de banken om.

Het onderzoek

Stap 1: Faillissement

In 2009 zijn de vennootschappen Alasco Vastgoed en Holland Estate failliet verklaard. Ook Ten H., zijn vrouw en zijn twee kinderen zijn persoonlijk failliet. De **faillissementsverslagen** zijn een bron van informatie voor het FD.

Stap 2: Kadaster

Uit het Kadaster zijn de relevante **leverings- en hypotheekakten** gehaald, die inzicht geven in de grondtransacties en interim-financieringen tussen Rick ten H. en de gedupeerden. **Kadastrale kaarten** laten de huidige grondposities zien.

Stap 3: Strafdossiers en vonnissen

Op 25 september 2013 is Rick ten H. samen met zijn gezinsleden veroordeeld voor witwassen, belasting- en faillissementsfraude. Het **strafdossier** is in het bezit van deze krant. Ten H. is in **hogere beroep** gegaan tegen het vonnis.

Stap 4:

Siem Eikelenboom (l.) en Gaby de Groot zijn redacteur van Het Financieele Dagblad. Zij hebben samen al meerdere onderwerpen belicht, zoals de rol van Nederland in internationale fiscale structuren in de serie 'Belastingroute Nederland'.
eikelenboom@fd.nl, degroot@fd.nl

5

In de bv-constructies en grondtransacties van Rick ten H. komen ook zijn directe gezinsleden voor. Zo staan Alasco Vastgoed en Holland Estate op naam van zijn zoon. Uit alle documenten en gesprekken blijkt echter dat Ten H. steeds de spil is.

ILLUSTRATIES: ERIK VAREKAMP

Notaris van Ten H. al vier keer berispt

Notaris Rudy van Goor uit Wierden is in korte tijd vier keer door de tuchtrechter berispt voor zijn betrokkenheid bij dubieuze grondtransacties van de financiële tussenpersoon Rick ten H. Dat blijkt uit onderzoek van Het Financieele Dagblad. Bovendien is de notaris veroordeeld tot het betalen van een schadevergoeding in een civiele zaak die door een gedupeerde van Ten H. was aangespannen. Drie andere civiele zaken lopen nog.

De gedupeerden van Ten H. zijn woedend op notaris Van Goor. Van 2004 tot 2008 heeft hij honderden notariële akten opgesteld voor Ten H. En die akten, zo stellen de gedupeerden, staan vol fouten. Zo dachten interim-financiers bijvoorbeeld recht van eerste hypotheek op de grond te bezitten, maar bleek later dat er al andere hypothecaire verplichtingen op zaten.

In vier tuchtrechtzaken is Van Goor berispt omdat hij zijn zorgplicht heeft geschonden. Hij of zijn medewerker Alex Jorink heeft cliënten onvoldoende of onjuiste informatie verstrekt bij hypotheek. Er werd bijvoorbeeld niet gewaarschuwd als het bedrag van de lening veel hoger was dan de aankoopssom van de grond.

Uit de vonnissen en onderzoek van deze krant blijkt dat veel door Van Goor ondertekende akten voor Ten H. fouten bevatten. Het gaat om verkeerde verwijzingen, foutieve tekeningen van percelen en onjuiste namen van betrokken personen. Ook blijkt dat medewerker Jorink twee weken lang grond van Ten H. op zijn eigen naam heeft gehad. In een civielrechtelijke zaak is de notaris hierop aangesproken.

Door fouten van de notaris zit het Kadaster opgescheept met percelen landbouwgrond waarvan de juiste eigendomsverhoudingen niet kunnen worden aangegeven. Bij verkoop van een strook land moet de verkoper met de notaris aan het Kadaster precies aangeven om welk stuk land het gaat. Dat is bij enkele percelen niet gebeurd. 'Ik kan niemand zeggen waar mijn grond ligt. Dus kan ik die ook niet verkopen', klaagt een gedupeerde. Met het Kadaster zoekt hij nu naar een oplossing.

Van Goor laat weten dat hij vanwege zijn geheimhoudingsplicht niet kan reageren.

6

Het Kadaster heeft de instemming van alle betrokken eigenaren en financiers nodig om opgedeelde stroken landbouwgrond te registreren. Voor gronden van Holland Estate bij Emmeloord en Heerenveen is dit sinds de opdeling in 2007 niet gelukt.

zei dat het bedrijf dat de grond verkocht, Holland Estate, een goed bedrijf was waar het kantoor veel zaken mee deed. Ik vond het zo betrouwbaar klinken dat ik die financiering heb verstrekt.'

Achteraf kan Lagerweij zich de haren wel uit het hoofd trekken. Na een halfjaar zou hij zijn geld terugkrijgen met een rendement van 20 procent. Maar dat is nooit gebeurd. 'Ten H. is een notoire leugenaar. Hij vertelde steeds: wacht maar, jouw geld staat klaar. De bank staat op het punt om het over te maken. Niet dus.' In 2011 laat Lagerweij de gronden taxeren door Agri Vastgoed, een erkend bureau in de agrarische sector. Agri Vastgoed komt tot een waarde van € 675.000. Voor dat bedrag heeft Lagerweij uiteindelijk de gronden gekocht van de curatoren van het inmiddels failliete Holland Estate.

Achteraf kan worden geconstateerd dat de grondhandel van Ten H. alle kenmerken van een piramidespel vertoont. Beginnende beleggers die met kleine bedragen instapten, kregen hun geld terug. Dat overkwam ook de Limburger Johan Kinman. Na dit succes wordt de belegger, of de groep beleggers, benaderd om deel te nemen voor veel hogere bedragen. Op dat moment stokken de terugbetalingen en blijkt contact met Ten H. vrijwel onmogelijk.

Robert Lonis, curator in de faillissementen van drie vennootschappen van Ten H., denkt na jaren van onderzoek dat de Amsterdammer er inderdaad een piramidespel op na hield. 'Tegen mij heeft hij gezegd dat de ondergang van zijn bedrijven is te wijten aan de crisis.' Maar Lonis concludeert dat er sprake is geweest van wanbestuur.'

In maart 2009 gaat Alasco Vastgoed failliet. In de zomer volgt het privéfaillissement van Ten H. en zijn echtgenote.

4

Naast de grond-cv koopt Ten H. landbouwgrond op in Hoogkerk en Roden. In Lelystad koopt hij een oud tuincentrum en een pannenkoekenhuis voor woningprojecten. Ook worden percelen in de recreatieparken Aqualanda en Land van Bartje gekocht.

Kort daarop gaan Holland Estate en nog twee andere vennootschappen onderuit. In het onderzoek naar deze faillissementen toont Ten H. zich niet coöperatief. Het kantoor waarin zijn bedrijven zeten, staat leeg en de boekhouding is weg. Pas als de curatoren Robert Lonis en Erik Kuper dreigen met gijzeling, wijst hij ze op een bedrijfspand in Almere. Daar vinden de curatoren in september 2009 dertig dozen administratie, die kort daarna aan de Fiod worden overgedragen.

Uit die administratie en uit tips van gedupeerden blijkt dat Ten H. onroerend goed bezit in Spanje en Oostenrijk. In Dubai is hij mede-eigenaar van DLP General Trading. Bij de Stadsbank van Lening blijkt Ten H. na zijn faillissement drie dure IWC-horloges te hebben verpand voor € 20.000. Ten H. en zijn gezin leefden op grote voet. De bruiloft van zijn zoon op de Antillen kostte bijna een ton. Op naam van Alasco staan negen lease-auto's, die werden gebruikt door Ten H. en zijn gezin. Hij zelf reed niet alleen in een Mercedes, zijn lievelingsmerk, maar ook in een Porsche 997 Carrera 4S Targa.

Levensstijl Ten H. en zijn gezin lieten het breed hangen. Zelf reed hij in een Mercedes, zijn lievelingsmerk, en een Porsche 997

In september 2013 is Ten H. voor witwassen, belasting- en faillissementsfraude veroordeeld tot een gevangenisstraf van 30 maanden waarvan zes maanden voorwaardelijk. Het Openbaar Ministerie (OM) is ook een strafrechtelijk-financieel onderzoek tegen hem gestart. In het kader daarvan is voor € 24 mln beslag gelegd. Het OM onderzoekt onder meer of de Amsterdammer drugsgeld heeft geïnvesteerd in recreatiepark Harbour Village in Vinkeveen (zie FD van vorige week zaterdag). In deze strafzaak speelde de grondfraude geen rol. Het OM had voldoende bewijs voor een veroordeling, bovendien is er nog geen aangifte voor grondfraude en oplichting gedaan.

Hoe groot de schade is, staat nog niet helemaal vast. In het faillissement van Alasco en Holland Estate vorderen schuldeisers meer dan € 30 mln. In het privéfaillissement van Ten H. wordt € 13 mln gevorderd. In de faillissementen zitten vorderingen van SNS Bank (€ 3,5 mln), Rabobank (€ 3 mln) en ABN Amro (€ 500.000).

Particuliere investeerders zijn de grootste gedupeerden. Interim-financiers hebben hun geld nooit teruggekregen en zitten nu met een hypotheek of gronden in eigendom die veel minder waard zijn dan ze dachten. Doordat de gronden zijn opgeknipt in smalle stroken, zijn die nu voor de eigenaren onverkooptbaar geworden.

De curatoren Lonis en Kuper zijn nog steeds bezig met de afhandeling van de faillissementen. Sommige gedupeerden hebben tucht- en rechtszaken aangespannen tegen notaris Van Goor. In één zaak heeft de notaris al een ton aan schade aan een gedupeerde moeten uitkeren.

Uit privacyoverwegingen zijn de namen met een * gefingeerd.

Tuchtzaken

Volgens dit dossier is er door gedupeerden al een aantal rechtszaken gevoerd tegen notaris Van Goor. Ook is bij de Kamer van Toezicht Notarissen een viertal tuchtzaken gevoerd. De uitspraken zijn in het bezit van deze krant.

Stap 5: Wederhoor

Deze krant heeft gesprekken gevoerd met de curatoren in de faillissementen, advocaten en een aantal gedupeerde investeerders. Via zijn advocaat is Rick ten H. benaderd. Net als notaris Van Goor en medewerker Jorink wil hij niet reageren.

fd.nl/fraudezaak: Meer over het dossier Rick ten H.

- Deel van het onderzoek- en straf dossier
- Fotoserie gronden
- Akten Kadaster
- Faillissementsverslag
- Kadastrale kaarten
- Informatie memorandum grond-cv